

prima instanță: E. Silivestru,
instanța de apel: M. Guzun, V. Pruteanu, A. Doga

dosarul nr. 3ra-1482/15

Î N C H E I E R E

18 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Valentina Clevadî
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea pe Acțiuni „Matcon-Motricală”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Matcon-Motricală” împotriva Biroului Vamal Chișinău, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Valah” cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Matcon-Motricală” și menținută hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 28 noiembrie 2014, prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă tardiv,

c o n s t a t ă:

La 22 mai 2013, SA „Matcon-Motricală” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 15 februarie 2012 de către Biroul Vamal Chișinău a fost întocmită decizia de regularizare nr. 24 privind calcularea sau recalcularea drepturilor de import/export cu privire la apariția obligației vamale, în temeiul art. 1412 alin. (1), (2) din Cod Vamal, ca urmare a efectuării auditului post vămire și încasării de la societate taxelor vamale în cuantumul de 70 766,52 lei.

Consideră că decizia de regularizare nr. 24 din 15 februarie 2012, este ilegală și neîntemeiată, or, pe parcursul anilor 2008, 2009, 2010 societatea a introdus pe teritoriul Republicii Moldova materiale și instrumente pentru construcții, iar aceste mărfuri au fost importate din Polonia de la compania „Topex Spolka Z.O.O.” SPK, care se specializează în construcții.

Susține că declarațiile vamale, enumerate în decizia de regularizare și procesul-verbal au fost perfectate cu calcularea drepturilor de import în baza următoarelor documente de însoțire a mărfii și anume invoice, declarația vamală a țării de export și certificatul de conformitate.

La fel, indică că drepturile de import calculate au fost achitate de către societate, fiindu-le acordat statutul liber de vamă.

Remarcă că temeiul legal pentru întocmirea deciziei de regularizare nr. 24 din 15 februarie 2012 a servit art. 181¹ Codului Vamal al RM și procesul-verbal de reverificare nr. 8-R din 15 februarie 2012, din care rezultă, că marfa importată ar trebui să fie atribuită la poziția tarifară „90172039 - alte instrumente de desen, de trasare sau de calcul” cu taxa vamală de 10%, și nu cu poziția tarifară „90178090” cu taxa vamală 0%.

Menționează că, efectuând analiza procesului-verbal prezentat de către organul vamal, a constatat că Biroul Vamal Chișinău, prin stabilirea poziției tarifare a mărfii importate, a atribuit poziția tarifară „90172039 - alte instrumente de desen, de trasare sau de calcul”, care se atribuie la instrumente pentru desen, neținând cont că marfa menționată „echer pentru construcție” este destinată pentru stabilirea planității unghiului în construcție ce reiese și din datele de pe site-ul companiei exportatoare.

De asemenea, invocă că documentele de însoțire a mărfi - invoce-urile, specificațiile, CMR-urile, demonstrează că traducerea corespunde denumirii „echer pentru construcții”, fapt ce probează că actul constatat este întocmit, cu încălcarea art. 181¹ din Cod Vamal ce prevede, că actul constatat poate fi întocmit numai în cazul aplicării unor informații incorecte sau inexacte.

Afirmă că pentru contestarea actului în cauză la 05 aprilie 2012, a fost depusă cererea de chemare în judecată la Curtea de Apel Chișinău, însă, prin încheierea nr. 3-900/12 din 15 iunie 2012 a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată în temeiul art. 267 lit. g) CPC al RM.

Indică că la 13 aprilie 2012, s-a depus o cerere în baza art. 187 CPC, cu privire la conexarea acestui dosar cu dosarele de contencios administrativ, care deja se aflau pe rol la Curtea de Apel Chișinău, iar drept scop a procedurii de conexare a stat o judecare unitară, întrucât toate dosarele se aflau în aceeași instanță de judecată și toate dosarele au același obiect și același reclamat, prin urmare, luându-se în considerație, că cererea a fost scoasă de pe rol, încheierea din 15 iunie 2012 a fost contestată la Curtea Supremă de Justiție, din care motiv și a fost omis termenul de prescripție.

Solicită repunerea în termen de contestare a deciziei de regularizare emisă de către Biroul Vamal Chișinău nr. 24 din 15 februarie 2012 și anularea acesteia.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, fiindu-i comunicată SA „Matcon-Motricală” despre necesitatea înlăturării neajunsurilor până la data de 22 iunie 2013.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 24 iunie 2013, cererea de chemare în judecată a fost restituită.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2013, a fost admis recursul declarat de către SA „Matcon-Motricală” și casate încheierile primei instanțe.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 03 februarie 2014, a fost atrasă în proces SRL „Valah” în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 28 noiembrie, a fost respinsă cererea SA „Matcon-Motricală”, privind repunerea în termen și respinsă acțiunea ca fiind depusă tardiv.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2015, a fost respins apelul declarat de către SA „Matcon-Motricală” și menținută hotărârea primei instanțe.

În motivarea deciziei, instanța de apel a invocat prevederile art. 1 alin.(2), art. 3, art. 17 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, care

reglementează obiectul acțiunii în contenciosul administrativ și termenele de adresare în instanța de contencios administrativ și care indică că cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la: a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia.

Cu referire la normale citate și în coraport cu materialele pricinii, instanța de apel a reținut soluția emisă de către primă instanță ca fiind întemeiată, or, după cum rezultă din încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2012, cererea a fost scoasă de pe rol în temeiul art. 267 alin.(1) lit. g) CPC, și anume SA „Matcon-Motricală”, citat legal nu s-a prezentat în ședința de judecată, nu a comunicat instanței motivele prezentării și nu a solicitat examinarea pricinii în absența sa, prin urmare, scoaterea cererii de pe rol se datorează unui comportament de rea credință a SA „Matcon-Motricală”, astfel, omiterea termenului de prescripție este pusă în vina acesteia.

La 14 septembrie 2015, SA „Matcon-Motricală” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cerințelor.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ilegală, neîntemeiată și emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Sustine că la data de 20 februarie 2012, i-a fost adusă la cunoștință decizia de regularizare nr. 24 din 15 februarie 2012, respectiv, în termenul stabilit de lege, la 28 februarie 2012 a depus o cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea actului contestat pe cale extrajudiciară, prin urmare, potrivit scrisorii nr. 28/11-3551 din 27 martie 2012, Serviciul Vamal al RM l-a informat despre faptul că cererea prealabilă a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, după care la data de 05 aprilie 2012, în termenul prevăzut de lege, a depus o cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat anularea Deciziei de regularizare nr. 24 din 15 februarie 2012, astfel, consideră că a respectat termenele de contestare a actului administrativ.

Menționează că la data de 15 iunie 2012, instanța de judecată a dispus scoaterea cererii de apel de pe rol fără a-l informa despre soluția adoptată, iar la data de 08 noiembrie 2012, a depus o cerere, prin care a solicitat anularea încheierii privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată, care prin încheierea din 26 decembrie 2012 a fost respinsă.

La fel, indică că ulterior a contestat cu recurs această încheiere, iar prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 martie 2013 s-a dispus respingerea recursului declarat de societate.

Afirmă că de fapt decizia menționată nu i-a fost adusă la cunoștință în modul stabilit, iar imediat după ce a aflat despre existența deciziei și motivele puse la baza soluției, la data de 22 mai 2013 a depus o nouă cerere de chemare în judecată, legislația oferindu-i acest drept.

Cu referire la prevederile art. 278 din Codul civil, insistă că dacă instanța judecătorească a scos cerere de pe rol, cursul termenului de prescripție, care a început până la intentarea acțiunii, continuă fără întrerupere, astfel, rezultă că odată ce a făcut uz de drepturile prevăzute la art. 268 alin. (2), (4) CPC, cursul termenului de prescripție s-a întrerupt la 05 aprilie 2012, prin depunerea cererii de chemare în judecată și a început să

curgă în continuare din data când a fost informat despre decizia instanței de recurs și anume din 27 martie 2013.

Prin urmare, consideră că instanțele inferioare la emiterea hotărârilor nu au reținut și nu și-a motivat soluția în raport cu argumentele întemeiate pe prevederile art. 268 alin. (2), (4), art. 278 din Cod civil, prin care se confirmă că în speță, termenul de prescripție, întrerupt la 05 aprilie 2012 prin depunerea cererii de chemare în judecată, a început să curgă în continuare din data când a fost informat despre decizia instanței de recurs din 27 martie 2013, astfel, fiind evident că soluțiile adoptate nu corespund exigențelor de motivare a hotărârilor judecătorești fondate pe art. paragraful 1 CEDO.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA „Matcon-Motricală” este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA „Matcon-Motricală” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către SA „Matcon-Motricală” asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SA „Matcon-Motricală” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Matcon-Motricală” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva